

INFORMACE

● Naprosto vyčerpávajícím způsobem o Úštěku informují městské stránky. Na první pohled působí trochu amatérsky, ale množství odkazů a zpráv jak o historii, tak třeba o ubytování či akcích konaných ve městě vás jistě překvapí. www.mesto-ustek.cz

● O Helfenburku i Úštěku se dozvíte také na výborném webu o Litoměřicích a okolí www.litomerice.cz

● Informační středisko má telefon 416 795 368 a e-mail: mk.ustek@worldonline.cz, sídlí v prostorách knihovny na Mírovém náměstí 47.

● Od 24. června do konce srpna si lze v Úštěku zajistit i průvodce. O průvodcovské službě se můžete dozvědět také v informačním středisku. Prohlídky jsou prováděny zhruba od 9 do 13 hodin. Začíná se na náměstí před kostelem.

FOTO: JANA FRÖHLICHOVÁ

Těsně pod městským hradem je zase odporná betonová samoobsluha.

→ druhém kopci, nabídneme vám ještě jeden, do třetice. Najdete ho nad Levínem, vesnicí zhruba pět kilometrů severně od Úštěka a narozdíl od Úštěckého hradu a Helfenburku, je téměř neznámý. Z původních staveb zůstaly zachovány jen nepatrné zbytky zdí, které nebylo použito na stavbu rozhledny, která stojí zhruba ve středu někdejšího nádvoří.

Věž, kdysi sloužící jako zvonice, je z konce sedmnáctého století. Ještě o sto let později ale prý byly patrné na vršku nad obcí i zdi se zbytky gotických oken a části kleneb. Dnes už se odborníci ani neodvažují vyslovit, kdy byl levínský hrad postaven, protože v křovích kolem rozhledny žádný systematický archeologický výzkum nikdy neproběhl.

A tak jedinou opravdu velmi cennou památkou na levínský hrad je kamenný klenební svorník s reliéfem lva z roku 1260, který je umístěn v kruhové barokní kapli na zdejší také kruhové návsi. Památce se říká Levínský kocour a znaky, které jsou roztroušené v okolí lva, nejsou dodnes zcela přesně rozluštěny. Podle jedné z teorií by mohlo jít o nápis Kristus vítězí vyvedený v cyrilici. A protože by nebylo úplně seriózní nechat text o levínském hradě alespoň bez nějaké datace, chcete-li, můžete věřit historiku a zakladateli české vědecké kasteologie Augustu Sedláčkovi, který se domníval, že levínský kocour je vyobrazením erbu heřmana z Ralska, jenž žil v letech 1174 až 1197. A to by znamenalo, že hrad Levín patřil vůbec k prvním zděným pevnostem u nás. Ale Sedláčkova teorie o „nejstarším hradu zděném“ nebyla spolehlivě potvrzena.

JANA FRÖHLICHOVÁ

Vlhošť a Ronov

Obcitneme-li se v Úštěku, jsme na rozhraní Dokske pahorkatiny a Českého středohoří. Kolem Úštěka, který patří svou nadmořskou výškou do nížin, se tyčí na východě daleko nejvyšší Sedlo (726 m), na západě Vlhošť (613 m) a na severozápadě Ronov (552 m). Na trase narazíme na tři možnosti občerstvení: v Holanech, pak ve Stvolínkách a v Blíževedlech. Úštěk leží na železniční trati, proto start i cíl volíme na nádraží. Pestré střídání nadmořských výšek – zejména dáme-li se lákat odbočkami na vrcholy – činí trasu poměrně náročnou.

Od nádraží v Úštěku projdeme po žluté části města a po silnici sledujeme po proudu Úštěcký potok. Asi po 2 km se od ústí vydáme proti proudu Hrádeckého potoka ke stejnojmennému dolu a hradu, který se původně nazýval Helfenburk. Zpustl za třicetileté války, ale v 19. století se romantická zřícenina stala cílem mnoha poutníků. Od té doby novodobě upravená 30 m vysoká věž slouží jako rozhledna po zalesněném okolí.

Skalnatým Hrádeckým údolím stoupáme k silnici a po ní vzápětí dojdeme do osady Skalaka s několika roubenými doly. Za ní vejдем do spleti skalnatých údolí (dolů), ale hned za ústím Kravích dolů opustíme Husí cestu (na pískovcový útvar Husu lze po žluté vystoupit a vrátit se – celkem cca 3 km) a po modré dojdeme pod vrchol Vlhošť. Ze sedla pod Vlhoš-

těm lze po žluté spojení vystoupit pod vrchol, obejít ho zalesněnou krajinou po pískovcových terasách a sejít k hájovně Vlhošť. (Trasa se tak prodlouží o 2 km.) Od hájovny zvolna klesáme lesem a v závěru otevřenou krajinou dojdeme do Holan. V městečku najdeme několik roubených domů a na podstavci se soškou P. Marie před pozdně barokním kostelem Maří Magdaleny si můžeme přečíst stručnou historii obce.

Obejdeme po červené Holanský rybník a nedaleko břehu Milčanského rybníka se objeví zřícenina Vítkovec s částí zachovalého nárožního zdiva. Projdeme mezi Dolanským a Mlýnským rybníkem, překročíme trať, dojdeme

k silnici a po ní se dáme vlevo do Stvolínek. Na místě tvrze stojí mnohokrát přestavovaný zámeček. Teď nás čeká náročný výstup na zdaleka viditelný Ronov (na vrchol se zříceninou hradu vede značená odbočka – obě cesty 1 km). Když výrazný kužel hory téměř obejdeme, cesta se zlomí dolů do Stranného a Blíževedel. Za nimi narazíme na zbytky hrádku Hřidelík, který byl krátkou dobu snad vězením pro neposlušné kněze. Odtud prostoupíme Blíževedelským lesem k Úštěckému potoku a okrajem lesa se vrátíme kolem Lučního mlýna do Úštěka.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředseda Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: České středohoří-východ, 1:50 000, edice KČT č. 11

TRASA:

1. Úštěk, žst. – po žluté 6958: 2. Hrádek (Helfenburk) (6) – 3. Skalaka (BUS) (9) – 4. Husí cesta, Pod Kravími doly (11) – po modré 1637: 5. Vlhošťský důl (14) – 6. sedlo pod Vlhoštěm (14,5) – 7. Vlhošť, hájovna (15,5) – 8. Holany (19,5) – po červené 0333: 9. Vítkovec, zřícenina (21) – 10. U Koňského rybníka (25) – 11. Stvolínky (26) – 12. pod Ronovem (552 m) (28,5) – 13. Stranné (30,5) – 14. Blíževedly (31,5) – 15. Hřidelík, zřícenina (32) – 16. Luční mlýn (33,5) – 17. Úštěk, náměstí (34) – 18. Úštěk, žst. (34,5)